

מ"ת 32984/03/20 - מדינת ישראל נגד תומר אלפסי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 32984-03-20 מדינת ישראל נ' אלפסי (עציר)

בפני כבוד השופט ישראל פבלו אקסלרד
המבקשת מדינת ישראל
ע"י פמ"ד דרום (פלילי)
נגד תומר אלפסי (עציר)
המשיב ע"י ב"כ עו"ד יורם שפטל

החלטה

לפניי בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו. הבקשה הוגשה במרץ 2020 ויחד עמה הוגש כתב אישום המייחס למשיב עבירות של רצח, לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וחבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 328(א)(1) לחוק.

הבקשה למעצר וכתב האישום

1. בבקשה למעצר פרטה המבקשת את עיקר העדויות הקיימות נגד המשיב. היא התייחסה לעילת המעצר בשל מסוכנות והחשש לשיבוש משפט ולהימלטות מהדין. המבקשת ציינה כי למשיב הרשעה בעבירה של היעדרות מהשירות הצבאי וסיום הליך בבית המשפט לנוער, ללא הרשעה, בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ופציעה. טענה המבקשת בבקשה כי אין חלופה שתאיין את מסוכנותו של המשיב והיא ביקשה לעצרו עד לתום המשפט.

2. על פי כתב האישום, בין המשיב למנוח קיים היה סכסוך אשר נסיבותיו לא ידועות בוודאות. נרשם כי ביום 10/2/20 נהג המשיב ברכב מסוג מרצדס ואילו המנוח רכב על אופנוע. המשיב החל לעקוב אחרי המנוח במטרה לפגוע בו. בשלב מסוים, המשיב האיץ את נסיעתו ופגע בכוונה באופנוע בעצמה רבה. המנוח עף מהאופנוע ונחת על הכביש. עובר אורח סייע למנוח לעמוד, המשיב נסע מספר מטרים, עצר את הרכב ויצא ממנו עם סכין, אחז במנוח בבגדיו, הפיל אותו על הכביש, התפתח מאבק והמנוח הצליח להשתחרר מאחיזת המשיב. המשיב תפס אותו מרצועת הקסדה, שלף את הסכין, המנוח ניסה להתגונן בעזרת הקסדה, ניסה לברוח אך המשיב תפס אותו ודקר אותו שלוש דקירות, אחת בבטן ושתיים באזור החזה, על מנת להמית את המנוח. המשיב חזר לרכב ונסע מן המקום. כוחות ההצלה שהגיעו למקום לא הצליחו לייצב את מצבו של המנוח והוא נפטר. כל זאת - על פי כתב האישום.

3. המשיב הודה בקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר וביקש לשלחו לקבלת תסקיר. בית המשפט נעתר לבקשתו.

תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר המעצר מיום 19/8/20 מוסר שירות המבחן את הרקע של המשיב, בן ה- 22, בעל תעודת בגרות, רווק המתגורר עם הוריו ואחיו באשדוד. לפני המעצר הוא עסק כעצמאי בתחום חומרי הבניין. בעבר אובחן כהיפראקטיבי. הוא התגייס אך נשר מהשירות הצבאי. שירות המבחן ציין את עברו הפלילי של המשיב, כפי שפורט לעיל ובבקשה למעצר. לאור חלוף הזמן, לא אתייחס לתסקיר שירות המבחן לנוער בקשר להליך מלפני 8 שנים.
5. במעצרו הנוכחי השתלב המשיב בקבוצות חינוך ונטל בהן חלק פעיל. שירות המבחן התרשם כי המשיב בעל כוחות ורצון לתפקוד תקין.
6. שירות המבחן התרשם כי קיים פער אותו לא הצליח המשיב להסביר, בין הצגתו של המשיב את עצמו לבין חומרת האישומים המיוחסים לו. נרשם כי המשיב מסר מידע מגמתי אודות עצמו, מידע המציגו בצורה חיובית תוך הימנעות מלהתייחס לחלקים בעיתיים ומכשילים. הוא נמנע מלשוחח על המשברים שחווה בחייו. שירות המבחן העריך כי המשיב מנהל קשרים שליליים בסביבתו והוא נמנע מלדבר על כך, כאשר הוא נהג כך מתוך מחשבה ותחכום, כדי לקדם את השיחה בהתאם לצרכיו ומטרותיו. שירות המבחן חיווה דעתו כי "קיימת רמת סיכון להישנות של התנהגות אלימה בעתיד".
7. המשיב שלל כל צורך בטיפול בהגדירו את עצמו כמי שמתנהל באופן תקין ונורמטיבי בדרך כלל.
8. לגבי החלופות שהוצעו, בדמות האם והאח של המשיב, או האחות ובעלה השוטר, מציין שירות המבחן כי מדובר באנשים המנהלים אורח חיים תקין ומבינים את תפקידם כמפקחים. הם דואגים למשיב ורוצים לתמוך בו. שירות המבחן כותב כי יחד עם זאת, הם מתקשים להעמיק בצמתים השונים בחייו של המשיב, בהם הוא חווה משבר, והם מפחיתים מחומרת הדברים בעברו. שירות המבחן זיהה אצל המפקחים חוסר מודעות והבנה לחומרת מצבו של המשיב, דפוסיו הבעייתיים וקשריו השוליים, וסבר כי הם מציגים עמדה מגוננת ומגמתית לצורך קידום השחרור מהמעצר. בשל כך מצא שירות המבחן, כי הם יתקשו לזהות גורמי סיכון ולהוות דמויות סמכותיות וחזקות מספיק, על מנת למנוע הישנות של התנהגות עוברת חוק ולמנוע קשרים שוליים.
9. בשל האמור לעיל, לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את המשיב מן המעצר.

טענות הצדדים

10. בא כוח המשיב ביקש לשחרר את מרשו ולשימו במעצר באיזוק אלקטרוני. לטענתו, תפקודו התקין של המשיב עד המקרה הנוכחי מהווה שיקול לזכות שחרור מן המעצר ולא להיפך. טען הסנגור כי הסכסוך היה ספציפי עם המנוח וכי הואיל והאחרון מת, אז המסוכנות אינה קיימת עוד. לטענתו, על פי פסיקת בתי המשפט, כאשר המדובר בעבירת רצח בשל סכסוך ספציפי, ניתן להורות על שחרור למעצר בית.

11. הוסיף וטען בא כוח המשיב כי מסקנתו של שירות המבחן כי החלופות לא ראויים לשם פיקוח על המשיב, שכן המפקחים הסתירו משירות המבחן את עברו של המשיב - אינה נכונה. לטענתו, אכן הם רוצים לסייע למשיב ויהיו מפקחים ראויים, מה עוד שאחד מהם הוא שוטר, אשר קיבל אישור ממפקדו לפיקוח ולערבות.

12. בא כוחו המשיב הפנה למספר החלטות שדנו בעבירות חמורות, לרבות רצח, ובתי המשפט הורו על שחרור לחלופה.

13. מנגד, ביקש בא כוח המבקשת להדגיש כי אין המדובר הוא במעשה רגעי אלא קדם לו מעקב אחר המנוח, הצטיידות בסכין, הפלתו של המנוח מאופנוע באמצעות המכונית ולאחר מכן דקירתו מספר פעמים. המסוכנות מתגברת, כך נטען, משאין יודעים אנו את מהות הסכסוך. נטען כי מעצם המעשים אנו למדים על המסוכנות של המשיב. לא ניתן לומר כי המשיב הוא אדם נורמטיבי אשר לא יעשה מעשה נוסף. העבירה בוצעה בעיר, לעיני עוברים ושבים. כן טען בא כוח המבקשת כי שחרורו של המשיב עלול להביא להתחמקותו מהדין ולשיבוש הליכי המשפט. על זאת ניתן ללמוד, כך נטען, מהעבודה שהמשיב נמלט ממקום הרצח. לטענת המבקשת, מתסקיר שירות המבחן עולה כי לא ניתן לדעת אם המשיב ירסן את עצמו היה וייקלע לסכסוך נוסף. ביקש בא כוח המשיבה להדגיש את מסקנת שירות המבחן בדבר היותם של הערבים מגוונים. לגבי הגיס השוטר נטען כי הוא אינו רשאי, על פי נהלי המשטרה, לשמש כערב מפקח.

דין והכרעה

14. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים כמו גם את משמעותו של תסקיר המעצר של שירות המבחן, באתי למסקנה שיש להיעתר לבקשה ולהורות על מעצרו של המשיב עד לתום משפטו.

15. העבירות שלכאורה ביצע המשיב הן חמורות, ובהן עבירת רצח. נדמה לי שאין צורך להכביר במילים על כך. המשיב קיבל לכאורה החלטה ליטול את חייו של המנוח, ולצורך כך הצטייד בשני אמצעים - מכונית וסכין. כתב האישום מתאר נסיבות של קור רוח אצל המשיב, לכאורה. הוא עקב אחרי המנוח כאשר האחרון נסע על הכביש. כאשר סטה המנוח עם אופנועו למקום בו לא יכול היה המשיב לנסוע ברכב, הוא המשיך במעקב. לאחר שהמנוח חזר לנסוע על כביש, האיץ המשיב ופגע באופנוע. התאונה המכוונת לא הרגה את המנוח, הוא קם בעזרת עובר אורח ולאחר שזה התרחק, המשיב ירד מהרכב ודקר את המנוח שלוש פעמים, באזורי גוף אשר היה בהם כדי להמית. המשיב הותיר את המנוח לדמם וברח מן המקום. מובן כי כל התיאור הנ"ל הנו לכאורה. התנהגותו לכאורה של המשיב הייתה מזוויעה ואכזרית ביותר. היא מצביעה על מסוכנות גבוהה ביותר של המשיב לציבור, כך לטעמי, וזאת גם אם היא באה בשל סכסוך ספציפי בין המשיב למנוח.

16. כאשר עסקין בעבירות רצח, המסוכנות הנה אינהרנטית לעבירה וסטטוטורית. רק בנסיבות חריגות ייעתר בית המשפט לבקשת נאשם בעבירה זו ויורה על שחרורו לחלופה או למעצר באיזוק אלקטרוני. נסיבות כאלה לא קיימות, לטעמי, במקרה הזה.

17. אין זאת הפעם הראשונה בה מגלה המשיב התנהגות אלימה כלפי אחר. גם אם הוא לא הורשע בעבירות החמורות שיוחסו לו בזמן, בהיותו קטין, הרי נוכח חומרת הדברים בכתב האישום דנא, לא ניתן להתעלם מעבר זה.
18. אכן, לכאורה, אין מקום לזקוף לחובתו של נאשם את התנהלותו בעבר, בבוא בית המשפט לשקול שחרורו בתנאים כאשר מיוחסות לו עבירות חמורות. יחד עם זאת, במקרה שלפניי, כותב שירות המבחן כי לא עלה בידי המשיב להסביר את הפער הזה - והדבר בהחלט מדאיג. לא רק זאת, אלא שכאמור, נהג המשיב בעבר באלימות חמורה, הגם שחלפו 8 שנים מאז.
19. שירות המבחן כותב בתסקירו כי המשיב הציג מידע מגמתי אודות עצמו ונמנע מלהתייחס לחלקים המכשילים והבעייתיים לאורך חייו, אשר הביאו להסתבכותו גם בעבר. הצגה מגמתית זו, יחד עם התרשמותו של שירות המבחן כי המשיב מנהל קשרים עם גורמים שוליים, והובלת השיחה מתוך חשיבה ותחכום לקידומה לפי צרכיו - יש בכל אלה כדי להגביר את הדאגה והחשש ממסוכנותו של המשיב לציבור, ולאו דווקא כלפי המנוח בלבד.
20. גם תפיסתו החיובית של המשיב את עצמו ושלילתו של כל צורך טיפולי, גם באלה יש כדי להגביר את החשש מפני התנהגות אלימה ומסוכנת בעתיד.
21. כל אלה, יחד עם התרשמותה של קצינת המבחן, היא אשת המקצוע לדבר, כי החלופות, הנורמטיביות כשלעצמן, תתקשינה לזהות גורמי סיכון בסביבתו של המשיב ולהוות דמויות סמכותיות וחזקות מספיק כדי למנוע הישנות של התנהגות עוברת חוק ולמנוע קשרים שוליים, מביאים למסקנה כי קיים צדק רב בהמלצה של שירות המבחן שלא להורות על שחרורו של המשיב.
22. צדק הסנגור שטען כי עצם העובדה שמדובר הוא בעבירת רצח, אין פירושה כי אין מקום להורות על שחרור לחלופה או למעצר באיזוק אלקטרוני. היו מקרים שכך הוחלט. יחד עם זאת, עיינתי היטב בהחלטות אליהן הפנה הסנגור ולא מצאתי בהן משום סיוע לבקשת המשיב במקרה דנן.
23. ההחלטות בבש"פ 623/06 (עבירות קשר ושווד בנסיבות מחמירות), בש"פ 11559/04 (עבירות שוד וקשר לביצוע פשע), בש"פ 1027/02 (עבירת הריגה), בש"פ 3985/99 (עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, הצתה והחזקת 9 כדורי סם), בש"פ 4190/97 (עבירת של חבלה חמורה בכוונה מחמירה) - מבלי לגרוע בחומרת המעשים שם - אין ממין העניין שכן לא דובר בהן בעבירת רצח.
24. בבש"פ 4812/05 סבר בית המשפט העליון שלא קיימות היו בפניו ראיות לכאורה לביצועה של עבירת רצח או מכל מקום, עוצמת הראיות לכך הייתה נמוכה. הנסיבות באותו המקרה שונות בתכלית מהמקרה דנן: עבירת ההמתה בוצעה שם נגד אדם אשר הגיע לחנות תכשיטים בה עבד הנאשם וביצע שם שוד. בית המשפט קבע כאמור ואף ציין שלא מן הנמנע כי העבירה בוצעה בלחץ האירועים. בית המשפט ראה בנסיבות ביצוע העבירה בבחינת נסיבות מאוד מיוחדות, כאשר השודד איים על הנאשם בנשק, שדד ממנו תכשיטים, קשר אותו ולאחר שלא הצליח לצאת, חזר

לחנות כאשר אקדחו בידו. מכאן הסיק בית המשפט כי המסוכנות של העורר שלפניו מתייחדת למצבים נדירים ומיוחדים, בה הוא נתון לאיום חמור. שונה בתכלית המצב לגבי המשיב דנא - הוא לא היה נתון בכל איום והוא פעל לכאורה בקור רוח רב, לאחר שתכנן לכאורה את מעשה הרצח. אין מקום להשוואה בין מסוכנותו של העורר באותו המקרה, לבין זו של המשיב שלפניו.

25. בש"פ 640/20 אכן עסק בעורר שכתב האישום ייחס לו עבירת רצח. המדובר היה במקרה בו ירה העורר במנוח בעקבות סכסוך על חניה ופגיעה של הקרבן באשתו של העורר. יחד עם זאת, אין הנסיבות של המקרה וגם לא של הנאשם דומות למקרה דנן. העורר שם היה בן 75, אב לילדים וסב לנכדים. הוא סבל מבעיות בריאות. אשתו, זו אשר הוטחה ארצה על ידי המנוח, הייתה חולה בסרטן. לעורר לא הייתה כל הסתבכות קודמת עם החוק, דבר שלא ניתן לומר על המשיב כאן. לעורר שם לא היו נורמות עברייניות, ואילו למשיב דנא קשרים שוליים. שירות המבחן באותו המקרה בא למסקנה שהסיכון שנשקף מהעורר הוא נמוך - לא כך במקרה דנן. שירות המבחן קבע באותו המקרה שהמפקחים שהוצעו ערוכים לזהות גורמי סיכון לשבי העורר, ובמקרה דנן מצא שירות המבחן כי ההיפך הוא הנכון. העורר באותו המקרה נראה שבור אחרי הרצח ונותר במקום - לא כך היה כאן ולא כך נהג המשיב דנא.

26. גם בש"פ 993/17 עסק במקרה של כתב אישום בעבירת רצח, אך שם מצא שירות המבחן כי הסיכון להישנות התנהגות אלימה הוא נמוך. לעורר שם לא היו קשרים עם גורמים שוליים - שונה מכאן. לעורר שם לא היו כלל מקרים של התנהגות אלימה בעבר - לא כך הדבר לגבי המשיב דנא. מעשיו של העורר שם לא תוכננו מבעוד מועד - לא כך ניתן לומר לכאורה לגבי המשיב דנא. העורר שם הזעיק עזרה עבור הקורבן ואילו המשיב במקרה דנן ברח מן מקום. אם כן, מדובר במקרים שונים בתכלית.

27. בבש"פ 623/12 אכן הורה בית המשפט העליון על השבת התיק לבית משפט קמא לצורך קביעת תנאי שחרור, אך באותו המקרה נמצאו המפקחים המוצעים ראויים, שלא כמו במקרה דנן. באותו המקרה אכן מצא בית המשפט כי המסוכנות של העורר הייתה ספציפית כלפי המנוח, ואילו בענייננו כתב שירות המבחן כי קיים אצל המשיב חשש להישנותה של התנהגות אלימה.

28. לגבי בש"פ 6506/03 יקשה עליו להתייחס, שכן מההחלטה לא עולות הנסיבות החריגות מהן בא בית המשפט העליון הנכבד למסקנה כי ניתן להורות על שחרור הנאשם ברצח לחלופה.

29. אם כן, במקרה דנן, העבירות ונסיבות ביצוען חמורות ביותר, לא הוצגו נסיבות חריגות ומיוחדות אשר תצדקנה לשחרר נאשם ברצח למעצר בית או למעצר באיזוק אלקטרוני, והחלופות המוצעות לא יהיה בהן כדי להפחית במידה הנדרשת, במקרה הזה, את מסוכנותו של המשיב במהלכה של תקופת המשפט.

30. אשר על כן, אני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ו' אלול תש"פ, 26 אוגוסט 2020, במעמד
הצדדים.